

ДЛЯ ВІДВІДУВАЧІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКУ ЗОНУ ВІДКРИЮТЬ, АЛЕ...

Алла АКСЬОНОВА,
фото Валерія КРИМЧАКА

Вже у січні 2011 року всі бажаючі, за винятком кількох категорій, матимуть нагоду побачити на власні очі все те, чим ЗМІ майже 25 років страхають людство, а фахівці називають найбільшою техногенною катастрофою ХХ століття. Ця новина та механізм її втілення в життя й стали темою брифінгу, який днями для вітчизняних і зарубіжних журналістів провели в МНС України

Чорнобильська зона, на думку учасників брифінгу, не може бути класичним туристичним об'єктом, куди приїжджають для розваг. Вона має статус закритої території, свій режим і певні правила поведінки. Тому директор Державного підприємства Агентство інформації, міжнародного співробітництва та розвитку Агентство "Чорнобильінтерінформ" Оксана Нор ще на початку свого виступу пояснила присутнім, чому виникла ідея зробити цей об'єкт відкритим для пересічних людей. *"До нас надходить велика кількість запитів із проханням дозволити відвідати Чорнобильську зону, подивитися на власні очі, що там відбувається. За статистикою, найбільшу зацікавленість до даного об'єкта мають іноземці. Крім того, навколо Чорнобильської зони існує багато міфів, пліток та легенд. Щоб їх розвіяти, й було прийняте рішення орга-*

нізувати поїздки до Зони відчуження не тільки для журналістів та науковців, а для всіх бажаючих. Але мова йде не лише про задоволення попиту на відвідини, а й про інформування світової громадськості, що Україна нині не становить ядерної загрози, хоча в самій Зоні ще достатньо радіаційно небезпечних об'єктів та місць".

Слід зазначити, що згадану ідею втілювала в життя, за дорученням Міністра надзвичайних ситуацій України Віктора Балоги, робоча група, до якої увійшли найкращі фахівці з МНС та МОЗ України, а ще юристи та радіологи. Були проведені радіологічні дослідження, напрацьовані картограми радіаційних рівнів, на базі яких і формувалися майбутні маршрути Зоною для відвідувачів.

(Початок. Закінчення на стор. 2)

ДЛЯ ВІДВІДУВАЧІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКУ ЗОНУ ВІДКРИЮТЬ, АЛЕ...

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Між тим, механізм реалізації цієї ідеї, за словами директора Департаменту охорони здоров'я та медико-біологічного захисту МНС України Петра Волянського, будувався на трьох принципах: доступність, прозорість та безпечність для людського здоров'я. Щодо першого, то найближчим часом на інтернет-сайтах МНС України та Державного підприємства Агентство "Чорнобильінтерінформ" (www.chii.gov.ua) з'явиться повна інформація про те, яким чином на законних підставах можна потрапити в Чорнобильську зону, та які об'єкти там можна відвідати.

Стосовно принципу прозорості, то за його дотримання, згідно з наказом Міністра надзвичайних ситуацій України, відповідатиме ДП "Чорнобильінтерінформ". Для цього, як пояснила присутнім Оксана Нор, згадане державне інформаційне агентство укладатиме угоди з компаніями-партнерами, в тому числі й туристичними. **"Всі компанії, – зауважила Оксана Володимирівна, – матимуть рівні умови, без винятків чи преференцій. Важливим критерієм, за яким обиратимуть партнерів, буде авторишет та можливість проведення належного інформування вітчизняних та іноземних громадян про Чорнобильську катастрофу як таку, та про специфіку відвідин Чорнобильської зони. Крім того, серед обраних будуть лише ті, хто забезпечить найвищу якість за найнижчу ціну".**

А ще Оксана Володимирівна проінформувала журналістів, що під час візиту у відвідувачів буде можливість побачити: місто Чорнобиль, яке викликає стереотипні асоціації в людей всього світу, і де зараз знаходиться персонал, який стежить за всіма процесами, що відбуваються в Зоні відчуження; Прип'ять – місто, в якому сьогодні не проживає жодна жива душа, а також – ЧАЕС, зокрема, відвідати оглядовий майданчик об'єкта "Укриття". Крім цього, Оксана Нор повідомила й про напрацьовані заходи безпеки для людського здоров'я під час поїздки, які є важливою складовою згаданого вище третього принципу. Зокрема, директор інформаційного агентства зазначила, що кожною групою чи окремим відвідувачем опікуватиметься один-декілька спеціально підготовлених супроводжуючих. Вони й ознайомлять гостей Зони із правилами радіаційної безпеки й правилами поведінки та стежитимуть за їх дотриманням.

До речі, про безпеку говорили всі учасники брифінгу. Скажімо, Петро Волянський торкнувся питання безпечності перебування в 30-кілометровій Зоні, зауваживши наступне:

– Після аварії на ЧАЕС, для проведення робіт із мінімізації її наслідків, були розроблені Правила радіаційної безпеки в зоні безумовного (обов'язкового) відселення. Відповідно до них, наші фахівці спільно з представниками МОЗ України провели дозиметричні заміри майбутніх маршрутів. За отриманими показниками ми дійшли висновку, що на цих територіях люди можуть перебувати без шкоди для свого здоров'я до 4-5 діб. Стосовно першої зони (10 км навколо ЧАЕС), то без наслідків для власного здоров'я можна знаходитися одну добу. Все це й стало підставою для розробки Положення "Про дотримання правил радіаційної безпеки при відвідуванні території Зони", яке додатково узгоджене та затверджене у Міністерстві охорони здоров'я України. В даному документі доступно пояснено, як слід себе поводити в Чорнобильській зоні, що можна робити, а що ні. Про все це відвідувачів інформуватимуть супроводжуючі ще до початку ознайомчої екскурсії.

До речі, за його словами, не дозволяється відвідувати даний закритий об'єкт молоді віком до 18 років, та не рекомендується перебувати на його території вагітним жінкам і мамам, які годують немовлят грудним молоком.

Не обійшов дане питання й начальник Державного департаменту – Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення Дмитро Бобро. Причому він мав на увазі безпеку й самої Зони, оскільки на цій території існують певні обмеження, приміром щодо можливості фото-, відеозйомок, систем фізичного захисту радіаційно небезпечних об'єктів тощо. **"За цим, – зауважив присутнім Дмитро Геннадійович, – мають слідкувати ті, хто буде супроводжувати відвідувачів. Щодо безпеки для туристів, то тут, насамперед, людина повинна розуміти, що це її власний вибір, а тому усвідомлено повинна виконувати правила з радіаційної безпеки. Насправді ці правила зрозумілі навіть на інтуїтивному рівні. Якщо говорити про зовнішню та внутрішню дози опромінення, то перша за час відвідин терміном у 4-5 діб дорівнює двом перельотам через океан. Між іншим, для убезпечення від внутрішнього опромінення пізнавально-ознайомчі маршрути й визначалися так, щоб відвідувачі були якомога далі від забруднених місць".**